

2108002202050021 / 2108002202060002
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (EXTERNAL) (SECOND YEAR)
BANKING - I

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (EXTERNAL) (SECOND YEAR)**
 - b. Name of the Subject : **BANKING - I**
 - c. Subject Code No: **2108002202050021/ 2108002202060002**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 ટુંકમાં જવાબ આપો.

20

Answer in brief.

૧. પેમેન્ટ વોલેટ એટલે શું?

What is payment wallet?

૨. સામાન્ય લીયનનો અર્થ આપો.

Give the meaning of general lien.

૩. કાસા(CASA) થાપણો એટલે શું?

What is CASA deposit?

૪. હાઈપોથીકેશનનો અર્થ આપો.

Write the meaning of hypothecation.

૫. બેન્કનો અનિચ્છનીય ગ્રાહક એટલે શું?

What is meant by undesirable customer of bank?

૬. બેંકરની વ્યાખ્યા આપો.

Define Banker.

૭. ટાંચનો હુકમ એટલે શું ?

What is meant by garnishee order?

૮. નાણાંકીય સાક્ષરતા એટલે શું?

What is meant by financial literacy?

૯. વીજાણું નાણાંકીય ભંડોળ વ્યવહારનો અર્થ આપો.

Write the meaning of electronic fund transfer.

૧૦. ચેકની વસુલાત એટલે શું?

What is meant by collection of cheque?

Q.2 (અ) બેંકરની ચેકના નાણા ચુકવવાની ફરજ સમજાવો. **8**

(A) Explain the banker's duty of payment of cheque.

(બ) કયા સંજોગોમાં ટાંચનો હુકમ બેંકને બંધનકર્તા નથી? **8**

(B) Under which circumstances the garnishee order is not binding to the banker?

અથવા

OR

Q.2 (અ) ગ્રાહકના ખાતાની ગુપ્તતા જાળવવાની બેંકરની ફરજતા અપવાદોની ચર્ચા **8**

કરો.

(A) Discuss the exceptions of banker's duty to maintain the secrecy of customer's bank account.

(બ) અનિચ્છનીય ગ્રાહકનું ખાતું બંધ કરવાની પ્રક્રિયા વર્ણવો. **8**

(B) Describe the process to close the bank account of undesirable customer.

- Q.3** (અ) બેંકના સંદર્ભમાં કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારીઓ સમજાવો. **8**
(A) Explain the corporate social responsibility in banks.
- (બ) નાણાંકીય સમાવેશમાં BCBF ની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. **8**
(B) Discuss the role of BC BF in financial inclusion.

અથવા

OR

- Q.3** (અ) સંગીન બેંક ધિરાણ માટેના સામાન્ય સિધ્ધાંતો સમજાવો. **8**
(A) Explain the general principles of sound lending.
- (બ) બેંકર અને ગ્રાહક સબંધનો અંત કેવી રીતે આવે તે સમજાવો. **8**
(B) Explain the circumstances under which the relationship between banker and customer gets terminated
- Q.4** (અ) ઓવરડ્રાફ્ટ અને કેશક્રેડીટ વચ્ચે તફાવત સમજાવો. **8**
(A) Explain the difference between cash credit and overdraft.
- (બ) બેંકિંગ લોકપાલની સત્તાઓ અને ફરજો સમજાવો. **8**
(B) Explain the powers and duties of banking ombudsman.

અથવા/OR

- Q.4** (અ) નાણાંકીય સાક્ષરતા અને સમાવેશની જરૂરિયાત સમજાવો. **8**
(A) Explain need for financial literacy and inclusion
- (બ) વીજાણું નાણાંકીય ભંડોળની નેશનલ ઇલેક્ટ્રોનિક ફંડ ટ્રાન્સફર પદ્ધતિ સમજાવો. **8**
(B) Explain the method of National Electronic Fund transfer as one of the methods of electronic fund transfer system.

Q.5 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)

16

Write short notes. (any Two).

૧. તારણવાળી અને બિનતારણવાળી લોન.

Secured and unsecured loan.

૨. નાણા વસૂલ કરનાર બેંકને મળતું કાનૂની રક્ષણ

Protection given to the collecting banker.

૩. A.T.M (ઓટોમેટેડ ટેલર મશીન)

A.T.M (automated teller machine)

૪. યથાનુક્રમે ચુકવણી

Payment in-due-course.

Q.6 નીચેના સંજોગોમાં બેંકર તરીકે તમે શું કરશો?

16

What would you do as a banker in the following circumstances?

૧. સંયુક્ત બેંક ખાતા પર લખવામાં આવેલ ચેકની ચુકવણી અટકાવવા માટે

એક જ ગ્રાહક અરજી કરે છે.

Against joint bank account a cheque has been drawn and only one customer apply to stop the payment of such a cheque.

૨. તમારા ગ્રાહક તા. ૦૧/૧૨/૨૦૨૩ તારીખવાળો ચેક તા. ૦૧/૦૬/૨૦૨૪

ના રોજ ચુકવણી માટે બેંક કાઉન્ટર પર રજુ કરે છે.

Your customer presented a cheque bearing a date of 01/12/2023 for payment at the bank on the date 01/06/2024.

૩. એક અસ્થિર મગજના જેવા જાણીતી વ્યક્તિ તમારી બેંકમાં ખાતું ખોલવા

માટે જરૂરી કાર્યવાહી કરવા માટે બેંકની મુલાકાત કરે છે.

A person seemed to be an unsound mind visits your bank to do necessary procedure to open a bank account.

૪. શ્રી ધરનભાઈ પી.એચ.ડી. સંશોધન માટે રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ ની ધિરાણની રકમ લેવા માંગે છે. આ ધિરાણ આપી શકાય કે કેમ? આ ધિરાણ મંજૂર કરતી વખતે બેંકરે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ?

4. Shree Dharanbhai needs a bank loan of Rs. 10,00,000 for his PH.D work could such a loan be given? what are the precautions to be taken by banker in this case?
